

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 1

1-) Bu bölümde bazı hadislerin yanlış değerlendirilmesine yol açan iki temel insan tipi nasıl tasvir ediliyor? (25 kelime)

Bir tarafta yalnız aklına dayanıp bazı

2-) Müellife göre kıyamet alâmetleri ve âhîrzamanla ilgili rivayetlerin yanlış anlaşılmasının temel sebebi nedir? (8 kelime)

Bu rivayetlerin

3-) Birinci esasta dinin imtihan oluşu hangi ayırımı gerçekleştirmek için zikrediliyor? (11 kelime)

Yüksek yaratılışlı

4-) Gelecekte meydana gelecek hadiselerin anlatımı neden ne bütünüyle kapalı ne de zorunlu biçimde açık olmalıdır? (12 kelime)

Çünkü hem insana

5-) Kıyamet alâmetleri tamamen açık seçik şekilde ortaya konsa ne kaybolur? (6 kelime)

Sorumluluk

6-) Metinde kömür ile elmas benzetmesi hangi fikri açıklamak için kullanılıyor? (11 kelime)

İnsanlardaki istidat

7-) Mehdi ve Süfyan gibi konularda neden çok farklı görüşlerin bulunduğu söyleniyor? (17 kelime)

Çünkü bu tür meseleler

8-) İkinci esasa göre İslâmî meselelerin aynı seviyede görülmemesi neyi gerektirir? (12 kelime)

Her konuda aynı

9-) Hangi tür konularda kesin ispat zorunlu görülüyor? (10 kelime)

İmanın ana

10-) Böyle konularda mümine düşen en temel tavır nedir? (6 kelime)

Hemen

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 2

1-) Bölümün başında hangi üç konu etrafındaki hadislerden söz ediliyor? (15 kelime)

Kıyamet belirtileri, âhirzamanda

2-) Bu rivayetlere yaklaşımda sadece akla dayanmanın nasıl bir sonucu olduğu ifade ediliyor? (14 kelime)

Böyle yapan bazı

3-) İmanı zayıf, benliği kuvvetli kimseler aynı konuda hangi daha ağır yanlışa düşebiliyor? (6 kelime)

Kabul

4-) Müellif neden ayrıntıya girmeden belli esasları açıklamakla yetiniyor? (8 kelime)

Meseleyi önce

5-) Birinci esasa göre geleceğe dair haberlerin veriliş tarzında hangi denge korunmalıdır? (13 kelime)

Haberler insanı tamamen

6-) Akla kapı açılıp ihtiyarın alınmaması sözüyle hangi eğitim ve sorumluluk anlayışı anlatılıyor? (8 kelime)

İnsanın düşünerek

7-) Açık bir kıyamet alâmeti herkesçe zorunlu şekilde görülse, insanî değer bakımından ne fark ortadan kalkar? (10 kelime)

Kabiliyet ve

8-) Rivayetlerdeki farklılıkların bir sebebi olarak hangi ilke öne sürülüyor? (9 kelime)

İmtihan dünyasında

9-) İkinci esasta meselelerin katmanlı oluşu neyi göstermektedir? (11 kelime)

Dinî konuların

10-) Esasat-ı imaniyeden olmayan meselelerde en azından hangi olumsuz tavırdan kaçınılmalıdır? (10 kelime)

Peşin ret

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 3

1-) Metne göre bazı hadislerin sıhhati hakkında yanlış hükümler verilmesinin arka planında nasıl bir anlama problemi vardır? (10 kelime)

Rivayetlerin maksadı

2-) Birinci esas dini neden bir sınama alanı olarak tanımlıyor? (9 kelime)

İnsanların iç

3-) Geleceğe ait olayların tamamen bilinmez bırakılmaması neden gereklidir? (8 kelime)

Çünkü insana

4-) Aynı olayların apaçık hale getirilmemesi neden önemlidir? (11 kelime)

Çünkü o

5-) Zorunlu tasdikın oluşması hangi manevi hikmete aykırı görülüyor? (6 kelime)

Teklifin

6-) Metindeki istidat örneği insanlarla ilgili hangi prensibi vurguluyor? (10 kelime)

Herkesin iç

7-) Mehdi ve Süfyan gibi başlıklarda yoğun görüş ayrılığı bulunması neyin doğal sonucu sayılıyor? (10 kelime)

Bu konuların

8-) İkinci esas, İslâmî meseleleri değerlendirirken tek tip ölçü kullanmayı neden reddediyor? (13 kelime)

Çünkü bazı konular

9-) Hangi meselelerde baskın kanaat yeterli görülebilir? (12 kelime)

Bütün meselelerde değil;

10-) Zamana bağlı haberler ve fer'î meseleler karşısında en dengeli tutum nasıl özetlenebilir? (10 kelime)

Kesinlik iddiası

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 4

1-) Üçüncü Dal'ın girişinde ele alınan problem, daha çok rivayetlerin kendisinden mi yoksa insanların onlara yaklaşımından mı kaynaklanıyor? (9 kelime)

Daha çok

2-) Akla güvenen bazı ilim ehlinin düştüğü hata nasıl özetlenebilir? (15 kelime)

Kendi zihnî ölçülerini

3-) Diğer grubun inkâra gitmesinde hangi iki zaaf birlikte anılıyor? (7 kelime)

İmandaki

4-) Birinci esasın ana fikri tek cümlede nasıl ifade edilebilir? (8 kelime)

Dinî haberler,

5-) İleride gerçekleşecek olayların anlatımında orta yolun korunması neden gereklidir? (12 kelime)

Çünkü aşırı kapalılık

6-) "Aklın önü açılır ama seçim iptal edilmez" düşüncesi hangi dengeyi anlatıyor? (8 kelime)

Delil ile

7-) Metne göre açık zorunluluk seviyesinde alâmetlerin görünmesi insanları nasıl etkiler? (10 kelime)

Herkesi mecburen

8-) Rivayetlerde birbirine zıt gibi duran ifadelerin bulunması hemen reddi mi gerektirir, yoksa başka bir açıklama mı sunuluyor? (11 kelime)

Hemen reddi

9-) İkinci esasın "tabakalar" vurgusu öğrencinin dinî bilgi anlayışına ne kazandırır? (8 kelime)

Her meseleyi

10-) İman esaslarından olmayan konularda beklenen asgari ahlâkî tutum nedir? (10 kelime)

İtiraz için

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 5

1-) Metnin başında hadislerle ilgili hangi üç alan özellikle anılıyor? (14 kelime)

Kıyametin işaretleri, son

2-) Bu alanlardaki rivayetler yanlış anlaşılınca iki farklı tepki nasıl ortaya çıkıyor? (14 kelime)

Bir grup onları

3-) Müellifin “şimdi ayrıntıya girmeyeceğiz” demesi anlatım bakımından nasıl bir yöntem gösteriyor? (10 kelime)

Önce temel

4-) Birinci esasa göre dinî hayatın imtihan oluşu, geleceğe dair haberlerin dilini nasıl şekillendirir? (9 kelime)

Haberler işaret

5-) Niçin herkesin mecburen inanacağı derecede apaçık alâmetler uygun görülüyor? (13 kelime)

Çünkü o zaman

6-) İnsandaki farklı kabiliyetlerin ortaya çıkması için hangi şart korunmalıdır? (6 kelime)

Serbest

7-) Mehdi ve Süfyan meselelerinde ihtilafın çok olması metne göre şaşırtıcı mıdır? (9 kelime)

Hayır, bu

8-) İkinci esas, bütün İslâmî konularda aynı kesinlik derecesini istemeyi neden uygun bulmuyor? (8 kelime)

Çünkü konuların

9-) Fer'î meseleler ve zamanla ilgili olaylarda nasıl bir bilgi seviyesi yeterli olabilir? (10 kelime)

Bazen kuvvetli

10-) Bu pasajın iki esasını birlikte düşününce, rivayetlere yaklaşımda nasıl bir denge tavsiye ediliyor? (18 kelime)

Hem akli kullanmak hem

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 6

1-) Parçada bazı hadislerin inkâr edilmesine kadar giden süreç hangi ilk yanlışla başlıyor? (7 kelime)
Rivayetlerin

2-) Birinci esasın başındaki “din bir tecrübedir” ifadesi insan açısından neyi amaçlar? (12 kelime)
Kimin samimi ve

3-) Gelecekte görülecek olayların anlatımı neden tam kapalılıkta bırakılamaz? (9 kelime)
Çünkü insanın

4-) Aynı anlatım neden zorlayıcı bir açıklıkta da olamaz? (10 kelime)
Çünkü bu

5-) Metinde imtihanın bozulması hangi örnekle somutlaştırılıyor? (9 kelime)
Düşük ve

6-) Çok ihtilaf bulunan bazı âhîrzaman meseleleri hangi çerçevede anlaşılmalıdır? (8 kelime)
Bunlar, açıklığı

7-) İkinci esasın ilk cümlesi dinî ilimlerde hangi temel tasnifi öğretiyor? (8 kelime)
Meselelerin derece

8-) Kesin delil arayan mesele ile daha düşük düzeyde kabul isteyen mesele arasındaki fark neye dayanır? (8 kelime)
Konunun din

9-) Esasat-ı imaniyeden sayılmayan konularda hangi iki tavır yeterli görülüyor? (9 kelime)
Reddetmemek ve

10-) Bu pasajın genel mesajı, genç bir ilim talebesine rivayetler karşısında hangi ahlâkı kazandırır? (14 kelime)
Aceleci inkârdan uzak,

CEVAP ANAHTARI

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde bazı hadislerin yanlış değerlendirilmesine yol açan iki temel insan tipi nasıl tasvir ediliyor?

Bir tarafta yalnız aklına dayanıp bazı rivayetleri değersiz sayanlar, diğer tarafta da imanı zayıf ve benlik duygusu güçlü olduğu için işi inkâra kadar götürenler anlatılıyor.

2-) Müellife göre kıyamet alâmetleri ve âhîrzamanla ilgili rivayetlerin yanlış anlaşılmasının temel sebebi nedir?

Bu rivayetlerin usulüne uygun ve dengeli biçimde kavranmamasıdır.

3-) Birinci esasta dinin imtihan oluşu hangi ayırımı gerçekleştirmek için zikrediliyor?

Yüksek yaratılışlı olanlarla düşük seviyede kalanların birbirinden ortaya çıkması için zikrediliyor.

4-) Gelecekte meydana gelecek hadiselerin anlatımı neden ne bütünüyle kapalı ne de zorunlu biçimde apaçık olmalıdır?

Çünkü hem insana düşünme imkânı vermeli hem de seçme hürriyetini elinden almamalıdır.

5-) Kıyamet alâmetleri tamamen açık seçik şekilde ortaya konsa ne kaybolur?

Sorumluluk sırrı ve imtihanın neticesi bozulur.

6-) Metinde kömür ile elmas benzetmesi hangi fikri açıklamak için kullanılıyor?

İnsanlardaki istidat farkının imtihan ortamında ortaya çıkması gerektiğini anlatmak için kullanılıyor.

7-) Mehdi ve Süfyan gibi konularda neden çok farklı görüşlerin bulunduğu söyleniyor?

Çünkü bu tür meseleler imtihan sırrı gereği tam açıklıkta bildirilmemiş, ayrıca rivayetlerde de farklı anlatımlar yer almıştır.

8-) İkinci esasa göre İslâmî meselelerin aynı seviyede görülmemesi neyi gerektirir?

Her konuda aynı derecede kesin delil ve tam kanaat aranmaması gerektiğini gösterir.

9-) Hangi tür konularda kesin ispat zorunlu görülüyor?

İmanın ana esaslarından sayılmayan yan meselelerde ve zamana bağlı olaylarda.

10-) Böyle konularda mümine düşen en temel tavır nedir?

Hemen reddetmemek ve teslimiyet çizgisini bozmamaktır.

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 2 - CEVAPLAR

1-) Bölümün başında hangi üç konu etrafındaki hadislerden söz ediliyor?

Kıyamet belirtileri, âhîrzamanda olacak olaylar ve bazı amellerin sevap bakımından üstünlüğüyle ilgili rivayetlerden söz ediliyor.

2-) Bu rivayetlere yaklaşımda sadece akla dayanmanın nasıl bir sonucu olduğu ifade ediliyor?

Böyle yapan bazı ilim ehlinin rivayetlerin bir kısmını güvenilirmez görmesine yol açtığı ifade ediliyor.

3-) İmanı zayıf, benliği kuvvetli kimseler aynı konuda hangi daha ağır yanlışa düşebiliyor?

Kabul etmeyip bütünüyle inkâra kadar gidebiliyorlar.

4-) Müellif neden ayrıntıya girmeden belli esasları açıklamakla yetiniyor?

Meseleyi önce temel kaidelerle doğru zemine oturtmak istiyor.

5-) Birinci esasa göre geleceğe dair haberlerin veriliş tarzında hangi denge korunmalıdır?

Haberler insanı tamamen bilgisiz bırakmamalı; ama mecburi inanış doğuracak kadar da apaçık olmamalıdır.

6-) Akla kapı açılıp ihtiyarın alınmaması sözüyle hangi eğitim ve sorumluluk anlayışı anlatılıyor?

İnsanın düşünerek yönelmesi isteniyor; zorlanarak mecbur bırakılması değil.

7-) Açık bir kıyamet alâmeti herkesçe zorunlu şekilde görülse, insanî değer bakımından ne fark ortadan kalkar?

Kabiliyet ve niyet farkına bağlı manevî ayırım görünmez hale gelir.

8-) Rivayetlerdeki farklılıkların bir sebebi olarak hangi ilke öne sürülüyor?

İmtihan dünyasında bazı meselelerin kapalı bırakılması ilkesi öne sürülüyor.

9-) İkinci esasta meselelerin katmanlı oluşu neyi göstermektedir?

Dinî konuların hepsinin aynı ağırlıkta ve aynı ispat düzeyinde olmadığını göstermektedir.

10-) Esasat-ı imaniyeden olmayan meselelerde en azından hangi olumsuz tavırdan kaçınılmalıdır?

Peşin ret tavrından ve teslimiyetle çatışan bir karşı çıkıştan kaçınılmalıdır.

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metne göre bazı hadislerin sıhhati hakkında yanlış hükümler verilmesinin arka planında nasıl bir anlama problemi vardır?

Rivayetlerin maksadı ve derecesi iyi çözülemediği için yanlış hükümlere varılmaktadır.

2-) Birinci esas dini neden bir sınama alanı olarak tanımlıyor?

İnsanların iç yapılarının ve manevi seviyelerinin ortaya çıkması için.

3-) Geleceğe ait olayların tamamen bilinmez bırakılmaması neden gereklidir?

Çünkü insana yol gösterecek kadar bir işaret bulunmalıdır.

4-) Aynı olayların apaçık hale getirilmemesi neden önemlidir?

Çünkü o durumda inanmak mecburi hale gelir ve tercih değeri azalır.

5-) Zorunlu tasdik oluşması hangi manevi hikmete aykırı görülüyor?

Teklifin ve imtihanın hikmetine aykırı görülüyor.

6-) Metindeki istidat örneği insanlarla ilgili hangi prensibi vurguluyor?

Herkesin iç kabiliyetinin serbest tercih ortamında belli olması gerektiğini vurguluyor.

7-) Mehdi ve Süfyan gibi başlıklarda yoğun görüş ayrılığı bulunması neyin doğal sonucu sayılıyor?

Bu konuların imtihan sırrı gereği kapalı bırakılmasının doğal sonucu sayılıyor.

8-) İkinci esas, İslâmî meseleleri değerlendirirken tek tip ölçü kullanmayı neden reddediyor?

Çünkü bazı konular kesin delil isterken bazıları daha düşük derecede kabul ile yetinir.

9-) Hangi meselelerde baskın kanaat yeterli görülebilir?

Bütün meselelerde değil; bazı İslâmî konularda derecesine göre böyle bir yeterlilik olabilir.

10-) Zamana bağlı haberler ve fer'î meseleler karşısında en dengeli tutum nasıl özetlenebilir?

Kesinlik iddiası aramadan, inkâra sapmadan, kabule açık ve saygılı durmaktır.

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 4 - CEVAPLAR

1-) Üçüncü Dal'ın girişinde ele alınan problem, daha çok rivayetlerin kendisinden mi yoksa insanların onlara yaklaşımından mı kaynaklanıyor?

Daha çok insanların onları doğru anlamayıp yanlış yaklaşmasından kaynaklanıyor.

2-) Akla güvenen bazı ilim ehlinin düştüğü hata nasıl özetlenebilir?

Kendi zihnî ölçülerini tek belirleyici sayıp bazı hadisleri zayıf veya uydurma kabul etmeleri şeklinde özetlenebilir.

3-) Diğer grubun inkâra gitmesinde hangi iki zaaf birlikte anılıyor?

İmandaki zayıflık ve benliğin güçlenmesi birlikte anılıyor.

4-) Birinci esasın ana fikri tek cümlede nasıl ifade edilebilir?

Dinî haberler, insanı deneyecek bir açıklık derecesiyle bildirilir.

5-) İleride gerçekleşecek olayların anlatımında orta yolun korunması neden gereklidir?

Çünkü aşırı kapalılık rehberliği azaltır, aşırı açıklık ise özgür tercihi ortadan kaldırır.

6-) "Aklın önü açılır ama seçim iptal edilmez" düşüncesi hangi dengeyi anlatıyor?

Delil ile hür iradenin birlikte korunması dengesini anlatıyor.

7-) Metne göre açık zorunluluk seviyesinde alâmetlerin görünmesi insanları nasıl etkiler?

Herkesi mecburen aynı sonuca götürür ve manevî ayrışmayı görünmez kılar.

8-) Rivayetlerde birbirine zıt gibi duran ifadelerin bulunması hemen reddi mi gerektirir, yoksa başka bir açıklama mı sunuluyor?

Hemen reddi gerektirmez; imtihan sırrı ve konuya ait kapalılık sebebiyle açıklanır.

9-) İkinci esasın "tabakalar" vurgusu öğrencinin dinî bilgi anlayışına ne kazandırır?

Her meseleyi kendi derecesine göre değerlendirme alışkanlığı kazandırır.

10-) İman esaslarından olmayan konularda beklenen asgari ahlâkî tutum nedir?

İtiraz için acele etmemek, reddi meslek edinmemek ve sükûnetle yaklaşmaktır.

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 5 - CEVAPLAR

1-) Metnin başında hadislerle ilgili hangi üç alan özellikle anılıyor?

Kıyametin işaretleri, son zaman olayları ve bazı ibadet veya davranışların sevap üstünlüğü özellikle anılıyor.

2-) Bu alanlardaki rivayetler yanlış anlaşılınca iki farklı tepki nasıl ortaya çıkıyor?

Bir grup onları değersiz sayıyor, başka bir grup ise daha ileri gidip inkâr ediyor.

3-) Müellifin “şimdi ayrıntıya girmeyeceğiz” demesi anlatım bakımından nasıl bir yöntem gösteriyor?

Önce temel prensipleri verip meseleyi usul üzerinden öğretme yöntemi gösteriyor.

4-) Birinci esasa göre dinî hayatın imtihan oluşu, geleceğe dair haberlerin dilini nasıl şekillendirir?

Haberler işaret verir ama kesin zorunluluk oluşturacak düzeye çıkmaz.

5-) Niçin herkesin mecburen inanacağı derecede apaçık alâmetler uygun görülüyor?

Çünkü o zaman inanç, tercih ve sorumluluk değeri taşımayan zorunlu bir kabule dönüşür.

6-) İnsandaki farklı kabiliyetlerin ortaya çıkması için hangi şart korunmalıdır?

Serbest seçim ve düşünme alanı korunmalıdır.

7-) Mehdi ve Süfyan meselelerinde ihtilafın çok olması metne göre şaşırtıcı mıdır?

Hayır, bu tür meselelerin yapısı gereği beklenebilir bir durumdur.

8-) İkinci esas, bütün İslâmî konularda aynı kesinlik derecesini istemeyi neden uygun bulmuyor?

Çünkü konuların önem ve mahiyet bakımından seviyeleri farklıdır.

9-) Fer'î meseleler ve zamanla ilgili olaylarda nasıl bir bilgi seviyesi yeterli olabilir?

Bazen kuvvetli kanaat veya en azından itirazsız kabul yeterli olabilir.

10-) Bu pasajın iki esasını birlikte düşününce, rivayetlere yaklaşımda nasıl bir denge tavsiye ediliyor?

Hem akli kullanmak hem de her şeyi katı bir kesinlik ölçüsüne vurmayıp teslimiyetli ve ihtiyatlı olmak tavsiye ediliyor.

lisans 24-soz-p16-yirmidorduncu-soz-ucuncu-dal-giris-birinci-asil-ve-ikinci-asil

- Set 6 - CEVAPLAR

- 1-) Parçada bazı hadislerin inkâr edilmesine kadar giden süreç hangi ilk yanlışla başlıyor?
Rivayetlerin güzel ve yerli yerince anlaşılmasısıyla başlıyor.
- 2-) Birinci esasın başındaki “din bir tecrübedir” ifadesi insan açısından neyi amaçlar?
Kimin samimi ve yüksek istidatlı, kimin zayıf yapılı olduğunu ortaya çıkarmayı amaçlar.
- 3-) Gelecekte görülecek olayların anlatımı neden tam kapalılıkta bırakılamaz?
Çünkü insanın önünde hiçbir işaret kalmazsa yön bulması zorlaşır.
- 4-) Aynı anlatım neden zorlayıcı bir açıklıkta da olamaz?
Çünkü bu durumda iradeli tasdik yerine mecburi kabul ortaya çıkar.
- 5-) Metinde imtihanın bozulması hangi örnekle somutlaştırılıyor?
Düşük ve yüksek kabiliyetlilerin aynı seviyede görünmesi örneğiyle somutlaştırılıyor.
- 6-) Çok ihtilaf bulunan bazı âhîrzaman meseleleri hangi çerçevede anlaşılmalıdır?
Bunlar, açıklığı sınırlı bırakılmış imtihan konuları çerçevesinde anlaşılmalıdır.
- 7-) İkinci esasın ilk cümlesi dinî ilimlerde hangi temel tasnifi öğretiyor?
Meselelerin derece derece olduğunu, aynı kefiye konamayacağını öğretiyor.
- 8-) Kesin delil arayan mesele ile daha düşük düzeyde kabul isteyen mesele arasındaki fark neye dayanır?
Konunun din içindeki yerine ve önem derecesine dayanır.
- 9-) Esasat-ı imaniyeden sayılmayan konularda hangi iki tavır yeterli görülüyor?
Reddetmemek ve teslimiyete aykırı bir direnç göstermemek yeterli görülüyor.
- 10-) Bu pasajın genel mesajı, genç bir ilim talebesine rivayetler karşısında hangi ahlâkî kazandırır?
Aceleci inkârdan uzak, dereceleri gözetken, akıllı kullanan ama haddini bilen bir ilmî edep kazandırır.